

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Socjologia Edukacji		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		2023/2024, semestr V		
Dyscyplina		Nauki socjologiczne		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		prof. dr hab. Jolanta Szempruch		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		prof. dr hab. Jolanta Szempruch		
Wymagania wstępne		Wiedza z zakresu socjologii ogólnej		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Treści przedmiotu wprowadzają w zakres i głębię nauk socjologicznych (kompletność perspektywy poznawczej i zależności) w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów, a także konteksty zjawisk socjologicznych w postaci uwarunkowań i skutków. Celem przedmiotu jest zapoznanie z kompleksową wiedzą na temat zagadnień związanych z edukacją, w tym socjologicznych aspektów funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych oraz koncepcji i teorii socjologicznych z obszaru edukacji i wychowania.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zna i rozumie			
1	W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej	P8S_WG/1	w., ćw.	prezentacja
2	Główne tendencje rozwojowe dyscypliny naukowej, w której odbywa się kształcenie	P8S_WG/2	w., ćw.	prezentacja

3	Metodologię badań naukowych	P8S_WG/3	w., ćw.	prezentacja		
4	Fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P8S_WK/1	w., ćw.	prezentacja		
Umiejętności Lp.	Potrafi					
1	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie badań naukowych	P8S_UW/1	w., ćw.	prezentacja		
2	Dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	P8S_UW/2	w., ćw.	prezentacja		
3	Komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	P8S_UK/1	w., ćw.	prezentacja		
4	Inicjować debatę	P8S_UK/3	w., ćw.	prezentacja		
5	Uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S_UK/4	w., ćw.	prezentacja		
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do					
1	Krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny naukowej	P8S_KK/1	w., ćw.	prezentacja		
2	Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK/3	w., ćw.	prezentacja		
3	Inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P8S_KO/2	w., ćw.	prezentacja		
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
V	5	10	-	-	-	0

METODY DYDAKTYCZNE

Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Socjologia edukacji jako subdyscyplina nauk socjologicznych i pedagogicznych
2. Prekursorzy socjologii edukacji oraz jej rozwój i główni przedstawiciele
3. Rola nauczycieli i instytucji edukacyjnych w dobie globalnych zmian społeczno-kulturowych

Ćwiczenia

1. Kapitał społeczny a edukacja
2. Rola edukacji w zmieniającym się społeczeństwie
3. Nierówności społeczne w edukacji
4. Znaczenie instytucji edukacyjnych i otoczenia społecznego szkoły w rozwoju i tworzeniu wspólnoty edukacyjnej odpowiedzialności

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Wykład: obecność na zajęciach

Ćwiczenia: prezentacje doktorantów oraz aktywność na zajęciach.

Prezentacje przygotowane przez doktorantów i prezentowane przez każdego uczestnika zajęć powinny trwać ok. 15 minut. Celem prezentacji jest przedstawienie społecznych uwarunkowań procesu wychowania oraz roli edukacji w socjalizacji człowieka.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none">1. Łukasik J., Nowosad I., Szymański M. J. (2010), <i>Edukacja. Równość czy jakość?</i>, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.2. Mikiewicz P. (2016), <i>Socjologia edukacji – teorie, koncepcje, pojęcia</i>, Warszawa: PWN3. Szymański M. J. (2013), <i>Socjologia edukacji – zarys problematyki</i>, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.4. Szymański M. J. (red.) (2019), <i>Krótkie wykłady z socjologii edukacji</i>, Warszawa: Wolters Kluwer.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none">1. Cybał-Michalska A. (2013), <i>Młodość akademicka a kariera zawodowa</i>, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.2. Hejwosz D. (2010), <i>Edukacja uniwersytecka i kreowanie elit społecznych</i>, Kraków: Impuls.

	3. Karkowska M. (2011), <i>Socjologia wychowania – wybrane elementy</i>, Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.4. Mielicka H. (2000), <i>Socjologia wychowania. Wybór tekstów</i>. Kielce: Wydawnictwo Stachurski.5. Papież J. (2018), <i>Spółczesność, kultura, wychowanie</i>. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.6. Szempruch J. (2012), <i>Nauczyciel w warunkach zmiany społecznej i edukacyjnej</i>, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.7. Śliwerski B. (2012), <i>Szkoła na wirażu zmian politycznych. Bez cenzury</i>, Kraków: Impuls.